

Η ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΙΣ ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ ΕΞ ΑΦΟΡΜΗΣ ΤΩΝ ΕΟΡΤΑΣΤΙΚΩΝ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Κ. ΦΟΥΦΑ

Γυμνασιάρχου

Ἡ ἀπότισις φόρου τιμῆς πρὸς ὅσους προσφέρουν τὸν ἑαυτὸν των ὀλοκαύτωμα ὑπὲρ των εὐγενεστέρων ἀγαθῶν τῆς ζωῆς ἀποτελεῖ τὴν καλυτέραν ἔνδειξιν ἑνὸς ὑψηλόφρονος λαοῦ.

Σβήνουν μὲ τὴν πάροδον των ἔθνων τὰ ἔθνη ἐκεῖνα, τὰ ὅποια παραβλέπουν καὶ δὲν δίδουν τὴν πρέπουσαν σημασίαν εἰς τὴν ἀξίαν τῆς ἱστορικῆς μνήμης.

Ὁ μέγιστος τῶν ἱστορικῶν πασῶν των ἐποχῶν Θουκυδίδης εἰς τὸν Ἐπιτάφιον τοῦ Περικλέους χαρακτηρίζει ὡς ἀρίστην τὴν πολιτείαν ἐκείνην, ἡ ὁποία ἐκτιμᾷ καὶ μάλιστα ἀμείβει εἰς μέγιστον βαθμὸν ὅσους τυχὸν ἐθυσιάσθησαν ὑπὲρ τοῦ μεγαλείου αὐτῆς. «Ἄθλα λέγει, οἷς ἀρετῆς κεῖται μέγιστα, τοῖς δὲ καὶ ἄνδρες ἀριστοὶ πολιτεύουσι». Κατὰ ταῦτα ἀξία πάσης ἐξάρσεως εἶναι ἡ πρωτοβουλία τῆς Ἱστορικῆς καὶ Λαογραφικῆς Ἑταιρείας των Θεσσαλῶν διὰ τὰς εορταστικὰς ἐκδηλώσεις ἐν Θεσσαλίᾳ, Θεσσαλονίκῃ καὶ Ἀθήναις τῇ συμμετοχῇ πάντων των Θεσσαλῶν ἐπὶ τῇ συμπληρώσει ὀγδοηκονταετίας ἀπὸ τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Θεσσαλίας ἐκ τοῦ Τουρκικοῦ ζυγοῦ.

Ὡς Θεσσαλοὶ πρέπει νὰ εἵμεθα ὑπερήφανοι, διότι εἰδομεν τὸ πρῶτον τὸ φῶς εἰς τὸ πάτριον ἡμῶν ἔδαφος, τὸ ὁποῖον καθηγίασαν μὲ τὸ αἷμα των καὶ τὰς λαμπράς των ἐξορμήσεις οἱ πατέρες καὶ προπάτορες ἡμῶν.

Εἶναι γεγονός, ὅτι οἱ Θεσσαλοὶ ἀπὸ τῆς παλαιότητος ἐποχῆς δὲν ἔλειψαν ἀπὸ τοὺς παντοειδεῖς ἀγῶνας τῆς φυλῆς καὶ πάντοτε ἡγωνίσθησαν παρὰ τὸ πλευρὸν τῆς πατρίδος, παρ' ὅλας δὲ τὰς πολλαπλὰς δοκιμασίας καὶ ἐνίοτε τὰς ἐπιπτώσεις ἢ μᾶλλον τὰς μεταπτώσεις, τὰς ὁποίας ὑπέστησαν κατὰ τὴν μακράϊωνα πολιτιστικὴν ἐξέλιξιν τῆς ἰδιαιτέρας των πατρίδος, διεκρίθησαν διὰ τὸ ἐθνικὸν των φρόνημα, διατηρήσαντες ἀμείωτον τὸ ἥρωικὸν ἦθος των καὶ ἀλώβητον τὸν πατριωτικὸν των χαρακτῆρα.

Ἡ μυθολογία διδάσκει, ὅτι μετὰ τὸν κατακλυσμὸν εἰς τὴν Θεσσαλικὴν γῆν κατέβησαν οἱ πρῶτοι ἄνθρωποι καὶ ἐξ αὐτῆς ἠπλώθησαν εἰς τὴν λοιπὴν Ἑλλάδα. Ἀναφέρεται προσέτι, ὅτι ἀπὸ τῆς Νεολιθικῆς περιόδου τῆς προϊστορικῆς Ἑλλάδος οἱ κατοικήσαντες εἰς αὐτὴν ἦσαν λίαν προηγμένοι εἰς πολιτισμὸν. Εἶναι, ὡς γνωστόν, ἡ χώρα τοῦ Ἰάσονος καὶ τοῦ Ἀχιλλέως. Ἡ χώρα, ἡ ὁποία ἀπὸ τοῦ 18^{ου} αἰῶνος ἀποτελεῖ τὴν πρωτοπορίαν εἰς τὰς ὥραιότερας πραγματοποιήσεις τῆς ζωῆς καὶ διακρίνεται διὰ τὴν πνευματικὴν της ἀκτινοβολίαν καὶ τὴν πίστιν της εἰς τὰς παραδόσεις τοῦ Ἑλληνοχριστιανικοῦ πολιτισμοῦ.

Ἐν αὐτῇ ἠνδρώθησαν οἱ μεγάλοι διδάσκαλοι τῆς ἑλληνικῆς πατρίδος καὶ τῆς Ἑθνικῆς ἀναγεννήσεως, ὁ Ρήγας Φεραῖος (Βελεστινλῆς), ὁ Γεωργάκης Ὀλύμπιος, ὁ Ἀνθιμος Γαζῆς, ὁ Θεόκλητος Φαρμακίδης, ὁ Γρηγόριος Κωνσταντῆς, ὁ Δανιὴλ Φιλιππίδης, ὁ Κωνσταντῖνος Κούμας, ὁ Κωνσταντῖνος Οἰκονόμος ὁ ἐξ Οἰκονόμων, οἱ ἄρματολοι Εὐθύμιος Βλαχάβας καὶ Νικοτσάρας, καὶ πλεῖστοι ἄλλοι ἀνεδείχθησαν, σοφοί, λόγιοι κ.λ.π. Εἶναι ἡ χώρα, ἡ ὁποία ἐγέννησε τοῦ Γένους τὸ καμάρι, τὸν Γεώργιον Καραϊσκάκην, τὸν Ἀχιλλέα τῆς Ρωμιοσύνης, ὡς τὸν ἀποκαλεῖ εἰς ποίημά του ὁ Κ. Παλαμᾶς.

Δὲν εἶναι τοῦ παρόντος ἡ μακρὰ ἐξιστόρησις των δραματισθέντων γεγονότων ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ κατὰ τὴν μακράϊωνα ἐξέλιξιν της. Οὐχ ἤττον, ἐξ ἀφορμῆς των γενομένων εορταστικῶν ἐκδηλώσεων, θεωροῦμεν ἀναγκαῖον

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΦΟΥΦΑΣ

Ἐγεννήθη ἐν Μαυροματίῳ Καρδίτσῃς τὴν 9^{ην} Μαρτίου 1909. Ἐνεγράφη εἰς τὴν Φιλοσοφικὴν Σχολὴν τοῦ Παν/μίου Ἀθηνῶν καὶ ἐσπούδασε φοιτῶν εἰς αὐτὸ ἀνελλιπῶς ἀπὸ τοῦ 1929-1933, ὑποστάς δὲ τὴν νενομισμένην ἐπὶ πτυχίῳ δοκιμασίαν ἐνεκρίθη εἰς τοὺς πτυχιούχους τῆς Φιλοσοφίας τὴν 8-6-1934. Διωρίσθη τὴν 17^{ην} Σεβρίου 1935 καὶ ὑπηρετήσεν ὡς καθηγητῆς των φιλολογικῶν μαθημάτων εἰς τὴν Ἀναργύρειον καὶ Κοργιαλένειον Σχολὴν Σπετσῶν (1935-1940) κ.ά. Ἐφοίτησεν εἰς τὸ Διδασκαλεῖον Μέσης Ἐκπαιδεύσεως (1942), μετατεθείς εἰς τὸ Α' Πρότυπον Ἀρρ. Ἀθηνῶν (1945) καὶ εἰς τὸ Πειραματικὸν Σχολεῖον Παν/μίου Ἀθηνῶν, ἀσκῶν ἐν αὐτῷ καθήκοντα ὑποδ/ντοῦ (1946-1960). Προήχθη εἰς Γυμ/ρχην τὴν 16^{ην} Ἰουλίου 1960, ὑπηρετήσας εἰς τὸ Γυμνάσιον Μουζακίου (1960-1964) κ.ά. Γυμ/χης, νῦν ὑπηρετῶν κατ' ἀπόσπασιν ὡς Δ/ντῆς παρὰ τῇ Βαρβακείῳ Προτύπῳ Σχολῇ. Συνέγραψε ἀξιολόγους μελέτας καὶ ἄρθρα. 1. Πλάτωνος Φαίδων (Δραματοποιήσεις-παρουσιάσεις ἀπὸ σκηνῆς). 2. Σοφοκλέους: Ἀντιγόνη-Οἰδίπους τύραννος (Μετάφρασις-ἠθικὴ ἀξιολόγησις-παρουσιάσεις ἀπὸ σκηνῆς). 3. Οἱ κλασσικοὶ συγγραφεῖς κ.ά.

νὰ ἐνθυμηθῶμεν ἐκεῖνον, ὅστις πρωτηγωνίστησε διὰ τὴν ἐνσωμάτωσιν τῆς Θεσσαλίας ἐν τῇ Ἑλληνικῇ πατρίδι. Ἄς ἀναπολήσωμεν λοιπὸν εἰς γενικὰς γραμμὰς τὰ γεγονότα:

Εὗρισκόμεθα εἰς μίαν ἐποχὴν, κατὰ τὴν ὁποίαν εἶχεν ἐκχειλίσαι τὸ πικρότατον ποτήριον τοῦ πόνου ἐναντίον τοῦ τότε κυριάρχου Τούρκου. Οἱ λαοὶ τῆς Βαλκανικῆς εἶχον πλέον ἀποφασίσει νὰ ἀψηφίσουν κάθε κίνδυνον καὶ νὰ ζητήσουν τὴν ἀποκατάστασιν των ἐθνολογικῶν των συνόρων. Τὸ ἐθνικὸν κίνημά των εἶχε συγκινήσει τοὺς τότε ἰσχυροὺς, οἱ ὁποῖοι τὴν 13^{ην} Ἰουνίου τοῦ ἔτους 1878 συνήλθον εἰς τὸ Βερολίνον μὲ ἀντικειμενικὸν σκοπὸν νὰ λύσουν τὸ πολύπλοκον καὶ πολὺπλευρον ζήτημα τῆς Ἀνατολῆς.

«Τὸ συνέδριον, ἐτόνισεν ὁ καγκελάριος Βίσμαρκ, συνήλθεν οὐχὶ ὅπως ἀναγνωρίσει τίτλους κτηθέντας διὰ πολέμου, ἀλλὰ διὰ νὰ ἀφαιρέσῃ ἀπὸ τὰ ἀποτελέσματα τοῦ πολέμου τὸν τοιοῦτον χαρακτῆρα καὶ νὰ δώσῃ εἰς αὐτὸν τὸν χαρακτῆρα, τὸν ὁποῖον εἶχεν ὁ πόλεμος ἐξ ὑπαρχῆς ὡς πρόγραμμα αὐτοῦ, τουτέστι τὴν χειραφέτησιν τῆς ἀνθρωπότητος καὶ ἰδίᾳ των Χριστιανῶν ἐν Ἀνατολῇ».

Ἡ Βερολίνειος αὕτη συνθήκη ἀπετέλεσε τὸν σπουδαιότερον σταθμὸν εἰς τὴν Τουρκικὴν ἱστορίαν τοῦ 19^{ου} αἰῶνος. Συνέταξε τὸ συνέδριον τοῦ Βερολίνου τὸν καταστατικὸν χάρτην τῆς Χερσονήσου τοῦ Αἵμου, ὅστις διετηρήθη 34 ἔτη. Ἡ Ρουμανία, ἡ Σερβία καὶ τὸ Μαυροβούνιον ἐκηρύχθησαν ἀνεξάρτητα κράτη, ἡ Ἀνατολικὴ Ρωμυλία αὐτόνομος ἐπαρχία, ἡ Αὐστρία κατέλαβε τὴν Βοσνίαν καὶ τὴν Ἑρζεγοβίνην καὶ ἡ Ἀγγλία τὴν Κύπρον. Ἡ δοθεῖσα ὁμως ὑπὸ τοῦ συνεδρίου λύσις διὰ τὰ Ἑλληνικὰ ζητήματα δὲν ἦτο ἱκανοποιητικὴ. Ἡ Κρήτη δὲν ἠνώθη μὲ τὴν Ἑλ-

λάδα, ἀλλ' ἀπετέλει προνομιούχον ἐπαρχίαν, ἡ δὲ διοίκησις τῆς ἀνετέθη εἰς γενικὸν διοικητὴν μὲ δύο συμβούλους, ἓνα Χριστιανὸν καὶ ἓνα Μουσουλμάνον. Δὲν ἐδόθη λύσις εἰς τὸ ἄρθρον τὸ ἀφορῶν εἰς τὴν Μακεδονίαν, τὴν Θράκην, τὴν Ἀλβανίαν καὶ τὸ μεγαλύτερον μέρος τῆς Ἡπείρου. Ἀπεφασίσθη μόνον ἡ Ὑψηλὴ Πύλη νὰ συνεννοηθῇ μὲ τὴν Ἑλλάδα διὰ τὴν διαρρύθμισιν τῶν συνόρων τῆς καὶ εἰς περίπτωσιν ἀσυμφωνίας αἱ Δυνάμεις θὰ ἐπενέβαινον διὰ νὰ διευκολύνουν τὴν συνεννόησιν. Ἀλλὰ δὲν ἦτο εὐκολον νὰ γίνῃ συνεννόησις καὶ δι' αὐτὸ αἱ μεγάλαι Δυνάμεις ἐπραγματοποίησαν εἰδικὴν συνδιάσκεψιν τὴν 16^{ην} Ἰουνίου τοῦ ἔτους 1880, ἣτις καθώριζεν ἀκριβῶς τὰ σύνορα μὲ παραχώρησιν εἰς τὴν Ἑλλάδα ὅλης τῆς Θεσσαλίας, πλην τοῦ Ὀλύμπου. Ἐκ τῆς Ἡπείρου ἐδίδετο μόνον στενὴ λωρίς, περιοριζομένη εἰς τὴν γραμμὴν τοῦ Ἀράχθου μὲ μίαν πόλιν, τὴν Ἄρταν.

Εἶναι ἀληθές ὅτι εἰς τὴν Ἑλλάδα αἱ ἀποφάσεις τῆς Βερολινεῖου συνθήκης ἠκούσθησαν παρ' ἐλπίδα μὲ χαρὰν καὶ μεγάλην ἱκανοποίησιν ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν τοῦ Ἀλεξάνδρου Κουμουνδούρου, ὅχι ὅμως καὶ ἀπὸ τὴν ἀντιπολίτευσιν, τὴν ὁποίαν διηύθυνεν ὁ Χαρίλαος Τρικούπης.

Ἐπικολούθησε μακρά, δξυτάτη καὶ πεισματικὴ πολιτικὴ διαμάχη μεταξὺ τῶν δύο ἀνδρῶν, ἣτις λόγῳ τῆς κακοπιστίας τῆς Τουρκικῆς πολιτικῆς καὶ τῆς ἀδιαφορίας τῆς πλειονότητος τῶν Εὐρωπαϊκῶν δυνάμεων καθίστα ἀμφίβολον τὴν πραγματοποιήσιν τῶν ἐν Βερολίῳ ἀποφασισθέντων. Ἐξ ἄλλου δὲν ἐπέτρεπον τὴν προσάρτησιν τῆς Θεσσαλίας καὶ αἱ δημιουργηθεῖσαι ἐν τῷ μεταξὺ σφοδρόταται ἀντιθέσεις καὶ ἀντιζηλῖαι τῶν Εὐρωπαϊκῶν δυνάμεων Ἀγγλίας, Γαλλίας, Ρωσίας καὶ Γερμανίας, τὰς ὁποίας, ἀτυχῶς, ὑπεβοήθει εἰς τὸν σκοπὸν τῶν ἡ ἀστάθεια τῆς Ἑλληνικῆς πολιτικῆς. Ἐν τέλει μετὰ πολλὰς ἀμφιταλαντεύσεις καὶ σετεῖς συνεχεῖς καὶ ἀδιαλείπτους συνταρακτικὰς περιπετείας ἡ Τουρκικὴ Κυβέρνησις, τῇ ὑποδείξει τῶν μεγάλων Δυνάμεων, ἀπεδέχθη τὴν ἐκχώρησιν εἰς τὴν Ἑλλάδα τῆς Θεσσαλίας.

Ἡ ἀποδοχὴ τῶν ἐπιδικασθέντων ἐδαφῶν ἀνεκοινώθη εἰς τὴν Κυβέρνησιν τῶν Ἀθηνῶν τὴν 26^{ην} Μαρτίου τοῦ ἔτους 1881.

Ἡ ἀπόφασις τῆς ἐνσωματώσεως τῆς Θεσσαλίας μὲ τὴν μητέρα Ἑλλάδα ἐλήφθη κατὰ τὴν πρεσβευτικὴν συνδιάσκεψιν ἐν Κων/πόλει, γενομένην τὸν Φεβρουάριον τοῦ ἔτους 1881 κατὰ πρότασιν τοῦ Βίスマρκ.

Ἀξίζει ἐνταῦθα νὰ ἀναφέρωμεν ἀπόσπασμα ἐκ τῆς μακρᾶς ἀγορεύσεως τοῦ ἐκ Μεσσήνης σώφρονος πολιτικοῦ, τότε πρωθυπουργοῦ Ἀλεξάνδρου Κουμουνδούρου, ὅστις κατὰ τὴν ἐν τῇ Βουλῇ μονομαχίαν ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς ἀποδοχῆς ἀπήντησεν ὡς ἑξῆς εἰς τὸν Χαρίλαον Τρικούπην, καταδικάζοντα τὴν πολιτικὴν του διὰ πυρίνων ἀντιπολιτευτικῶν λόγων:

«Ὑπεγράψαμεν, ἐτόνιζεν ὁ σώφρων πολιτικός, τὴν σύμβασιν καὶ ἤδη ἡ Θεσσαλία καὶ ἡ Ἡπειρος εἶναι Ἑλλάς. Τὴν ὑπεγράψαμεν, διότι ἐθεωρήσαμεν αὐτὴν ὑπηρετοῦσαν τὰ μεγάλα συμφέροντα τοῦ Ἑλληνισμοῦ, σώζουσιν τὴν Θεσσαλίαν καὶ τὴν Ἄρταν καὶ ἱκανοποιοῦσαν τοὺς προαιωνίους πόθους ἡμῶν. Καὶ σεῖς οἱ θερμοὶ πατριῶται ὅσοι λυπεῖσθε, διότι δὲν ἐτύχετε τῆς εὐτυχοῦς περιστάσεως νὰ χύσετε τὸ αἷμα ὑμῶν ὑπὲρ τῆς πατρίδος, σεῖς ἐψηφίσατε τὴν σύμβασιν... Τί θὰ ἐλέγαμεν, κύριοι, εἰς τοὺς Θεσσαλοὺς; Σὰς δίδεται ἐλευθερία, ἀλλ' ἡμεῖς τὴν ἀρνούμεθα. Θέλομεν νὰ πολεμήσετε, θέλομεν τὴν πατρίδα σας νὰ μεταβάλλωμεν εἰς στάχτην καὶ ἐρεῖπια. Θέλομεν ὅχι ὑμᾶς ἐλευθέρους, ἀλλὰ τὰ πτώματα ὑμῶν. Δὲν θέλομεν ἀναίμακτον τὴν ἐλευθερίαν, θέλομεν νὰ πενθηφορήσῃ ἡ Ἑλλάς. Καὶ ἐπειδὴ αἱ τυχαὶ τοῦ πολέμου ἀβέβαιοι, νὰ ἴδωμεν ἴσως τοὺς Τούρκους ἐν αὐτῇ... Τὸ κατ' ἐμὲ ἐν μόνον διαρκῶς ἐπιθυμῶ, πρὶν καταβῶ εἰς τὸν τάφον νὰ θέσω τὴν ὑπογραφὴν μου καὶ εἰς ἄλλας ὁμοίας πράξεις».

Ὅσον πατριωτικὴ καὶ ἐὰν ἦτο ἡ ἐπιχειρηματολογία τοῦ μεγαλεπήβολου καὶ ὀξυδερκοῦς πολιτικοῦ Χαρίλαου Τρικούπη, μετὰ δυσκολίας θὰ ἠδύνατο νὰ ὑποστηρίξῃ κανεὶς, ὅτι ὁ Ἄλ. Κουμουνδούρος ἐχειρίσθη κακῶς τὸ τότε ἀφορῶν εἰς τὴν προσάρτησιν τῆς Θεσσαλίας πολιτικὸν θέμα.

Κατὰ τὴν περίοδον ἐκείνην τὸ διεθνὲς κλίμα δὲν ἦτο καταφανῶς εὐνοϊκὸν ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος, τὰ Ἑλληνικὰ ζητήματα εἶχον περιέλθει εἰς δεινὴν θέσιν καὶ τοιαύτην κρισιμότητα, ὥστε ἐπεβάλλετο νηφαλία καὶ ψύχραιμος ἀντιμετώπισις αὐτῶν, τὸ δὲ Στέμμα καὶ ἡ Κυβέρνησις τοῦ Ἄλ. Κουμουνδούρου δὲν ἠδύναντο νὰ πράξουν ἄλλως, νὰ μὴ περιορισθοῦν δηλ. εἰς μόνην τὴν προσάρτησιν τῆς Θεσσαλίας, ἀλλὰ νὰ ἐπιζητήσουν τὴν ἀπελευθέρωσιν, ὡς ἔλεγον οἱ ἀντίπαλοί των, καὶ ἄλων Ἑλληνικῶν ἐδαφῶν διὰ τῆς ἀπειλῆς τοῦ πολέμου πρὸς «σωτηρίαν μείζονος κράτους καὶ ὑπὲρ παντὸς τοῦ ἔθνους»... Διότι, ἐὰν εἶχον καὶ ἄλλας ἀξιώσεις καὶ δὲν ἤρκουντο, ὡς ὑπεστήριζεν ὁ Χρ. Τρικούπης, εἰς ὅ,τι ἀπεφάσισεν ἡ ἐν Κων/πόλει πρεσβευτικὴ συνδιάσκεψις κατὰ τὸν Φεβρουάριον τοῦ ἔτους 1881, ἐκινδύνευον νὰ περιαγάγῃ τὴν ἐθνικὴν ὑπόθεσιν εἰς ἐναγώνιον ἀβεβαιότητα, διὰ νὰ μὴ εἴπωμεν πρὸ τοῦ σκληροῦ διλήμματος: «ἢ αὐτὰ ἢ τίποτε».

Αὐτὸ εἶναι ἐν γενικαῖς γραμμαῖς τὸ ἱστορικὸν τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Θεσσαλίας ἐκ τοῦ Τουρκικοῦ ζυγοῦ.

Τὸ γεγονός αὐτὸ ἐπανηγυρίσαμεν καὶ ἡ σκέψις μας ἀεῖποτε θὰ μεταφέρεται μὲ βαθυτάτην εὐγνωμοσύνην εἰς τὴν καλλίστην ὑπὲρ τῆς πατρίδος εἰσφορὰν τῶν πατέρων μας, τῶν ὁποίων ἡ θυσία μᾶς ἐχάρισε τὴν καλλίκαρπον ἐλευθερίαν καὶ μᾶς ἔδωκε τὴν δυνατότητα κατὰ τὴν διαρρεῦσαν 80ετίαν νὰ ἀναπτύξωμεν τὴν δραστηριότητά μας καὶ νὰ διακριθῶμεν εἰς τὰς εὐγενεῖς ἐκδηλώσεις καὶ τὰς ὥραϊας πραγματοποιήσεις τῆς ζωῆς, ὡς ἄξια, τιμημένα καὶ γνήσια τέκνα τῆς Θεσσαλικῆς γῆς.

Ἡ ΘΕΣΣΑΛΙΑ ΛΕΥΤΕΡΗ

ΙΩΑΝΝΟΥ ΝΟΥΣΙΑ

Σ' ὅλο τὸν κόσμον ξαστερῖα
Σ' ὅλο τὸν κόσμον ἥλιος,
Κ' ἡ Θεσσαλία βρίσκεται
Μὲς στὸν καπνὸ κι' ἀντάρρα.

Μιὰ μπεῖοπούλα κάθεται
στὴ Λάρ'σα κλαίει καὶ σκούζει.
Μιὰ μπεῖοπούλα φώναξε
ἀπὸ τὸ παραθύρι.

Στρατὲ μ' πᾶψε τὸν πόλεμον
πᾶψε καὶ τὸ ντουφέκι·
Οἱ Τοῦρκοι προσκυνήσανε
κι δόσανε τὸν τόπο.

Ὅλο τὸ βιό τους μάσανε
φεύγουν καὶ πᾶν στὴν Πόλι,
κ' οἱ Θεσσαλοὶ περήφανοι
Ὅλοι μαζί φωνάζουν.

Ν' ἡ Θεσσαλία λεύτερη
τὴ Μάννα τῆς δοξάζει,
Ν' ἡ Θεσσαλία λεύτερη
τὴ Μάννα τ'ς ἀγκαλιάζει.

Κι' οἱ Θεσσαλοὶ περήφανοι
τὰ ὀγδόντα τῆς γιορτάζουν,
Κι' οἱ Θεσσαλοὶ περήφανοι
Ὅλοι μαζί γιορτάζουν.